

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Alia argumenta contententia ad opus bonum morale requiri
semper gratiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

rem sibi relictum nihil habere nisi peccatum & mendacium.

hominem sibi relictum, seu sine præsidio gratiæ nil habere nisi peccatum & mendacium, item in infidelibus nullum reperiri bonum, non esse in iis veras virtutes &c. Ad hoc, inquam, & alia huiusmodi dici potest primò S. Augustinum hoc solum velle regulariter loquendo, quod tamen non impedit quo minùs interdum bonum aliquod opus morale, & quod peccatum non sit, etiam in infidelibus, & sine peculiari Dei auxilio reperitur; alioqui nec opus ullum indifferens elicerent contra ipsum Vasquez, ut supra diximus.

VIII.
Afferit S. Augustinus infideles interdum opera aliqua bona moralia exercere.

Quòd verò hæc sit mens sancti Augustini suadet primò; ipse enim idem aliquando affirmat de fidelibus in peccato existentibus, quos tamen non negat S. Augustinus bonos aliquos actus elicere. Deinde libro de spiritu & litera cap. 27. de infidelibus dicit, *Si eorum opera discutiantur, quo sine fiant, vix inuenietur, quæ ratione veram laudem iustitiæ mereantur.* Alibi etiam, ut Epistola 30. & libro de patientiâ, veras aliquas virtutes morales in infidelibus, schismaticis & hæreticis agnoscit.

IX.
Alia Sanctorum Patrum explicatio, dum asserere videntur hominem sine gratiâ nihil facere, quòd non sit peccatum.

Secundò & probabiliter dici potest, S. Augustinum & Patres non de singulis actibus loqui, sed de toto decursu vitæ, seu de statu peccati & mendaci, ita ut sensus sit, hominem sibi relictum, statum peccati & erroris seu mendaci infallibiliter incursum: quæ explicatio ex eo suadet, quòd sanctus Augustinus loqui videatur de peccato mortali; libro enim 2. de peccatorum meritis & remissione ait voluntatem, quæ non est à Deo, non solum esse malam, sed etiam pessimam, cum tamen Catholicæ negent hominem, quando operatur sine gratiâ, peccare semper mortaliter: sic dicitur scientia legis sine gratiâ non parere iustitiam, sed superbiæ inflationem, non tamen ita ut in singulis actibus quis committat peccatum superbiæ, sed quod tandem saltem inflabit, & ducet in elationem. At de mente Patrum & Concil. plura sectione quartâ, quintâ, & septimâ.

Quo sensu scientia legis sine gratiâ non parit iustitiam.

SECTIO TERTIA.

Alia argumenta contententia ad opus bonum morale requiri semper gratiam.

I.
Obj. Homines ad opera bona moralia petere à Deo auxilium.

SECUNDÒ arguit Vasquez & alii: homines namque auxilium à Deo petunt ad opera bona moralia exercenda, ergo indigent ad illa gratiâ per Christum, cum ex oratione arguatur illius necessitas. Confirmatur: gratias enim pro huiusmodi Deo agimus, ergo non sunt naturæ debita, ergo gratia.

II.
Resp. pro rebus merè naturalibus orare frequentius homines, & Deo gratias agere.

Sed contrà: frequenter enim homines pro pluriâ orant, pro scientiis & aliis huiusmodi, & pro iisdem gratias Deo similiter agunt, sicut pro creatione etiam & conservatione, & tamen auctores huius sententiæ non dicunt hæc & huiusmodi esse propriè gratiam per Christum, sed ad summum beneficium aliquod liberalius in eodem ordine, nobis hic & nunc non debitum, pro quo proinde utiliter oratur, & gratiæ jure referuntur. Ad hoc autem ut sit propriè gratia, debet simpliciter nostras vires excedere, & non solum hac vel illa vice: hoc verò non facit auxilium congruum ad aliquod opus morale aliquando faciendum, nec quisquam petit, ut Deus multorum annorum spatio cuiquam semel auxilium congruum concedat, ad unum aliquod opus bonum morale faciendum, cum nihilominus

Quid requiratur ut aliquid verè propriè censetur gratia.

orent homines frequenter, ut Deus vel semel in vitâ peccatori veram concedat penitentiam; ergo alio modo censetur gratia hoc auxilium quàm præcedens.

Arguit tertio: hinc sequi, posse nos gloriari in nobis, & non in Deo, quòd tanquam inconveniens inferebant Patres contra Pelagium. Negatur sequela, nec enim in ingenio, pulchritudine, robore, scientiis, & aliis, tum animæ tum corporis dotibus gloriari possunt homines, nisi in Domino creatore & conservatore, cum tamen hæc non sint gratia per Christum. Circa Pelagium verò solum improbant Patres, quod ex ipsius doctrinâ sequeretur posse homines in se gloriari de aliquo ad beatitudinem supernaturalem, seu vitam æternam spectante.

III.
Quòd opus bonum morale per nos exercere valeamus, non sequitur prof se nos gloriari in nobis.

Secundò, ita gloriari dicebat posse hominem Pelagius, quasi per se solum & vires suas sine ullo concursu, etiam generali Dei posset operationem quamcumque exercere; hoc namque innunt verba ejus à sancto Hieronymo relata in Epistola hac de re scriptâ ad Ctesiphontem, ubi de Pelagio sic scribit: *Audite quæso audite sacrilegum: Si, inquit, voluero curvare digitum, movere manum, sedere, stare, ambulare, discurrere, sputa jacere &c. Semper mihi auxilium Dei necessarium erit? Cui ejus interrogationi respondet S. Hieronymus: Audi ingræte, imò sacrilege Apostolum primò ad Corinthios primò dicentem, sive manducatis sive aliud quid agitis omnia in nomine Dei agite.*

IV.
Dicebat Pelagius posse homines gloriari, quasi concursu generali Dei ad nullam actionem indigeret.

S. Hieronymus.

Arguit Vasquez quintò: nullum opus bonum, etiam morale fieri potest sine cogitatione & auxilio congruo, seu efficace, ut est manifestum, cum ipso factò quòd opus perficiatur, auxilium sit efficax, sed omnis cogitatio congrua est speciale Dei auxilium, & gratia per Christum; potuisset enim Deus sine ullâ vi rebus illatâ, ita eas disponere, ut hæc cogitatio illi homini hic & nunc non ovenisset, sed alia quæ effectum non habuisset. Cum ergo hoc semper possit Deus, cogitatio omnis congrua est peculiare ejus beneficium, & gratia per Christum, quod à fortiori dicendum videtur, si non per dispositionem causarum longâ serie sibi succedentium, hæc cogitatio ministerio sensuum, ut plerumque fit, illi contingat, sed à Deo immediatè immittatur. Confirmatur: nam, inquit ipse, Adamus peccando, non gratiam tantum & iustitiam originalem sibi & posteris amisit, sed omnem omnino gratiam, & cogitationes congruas ad bonum ac seriem incongruarum iis meruit, quas proinde & non alias, si sibi relinquere non haberent. Christus verò cogitationes congruas iis iterum per merita sua obtinuit, quæ propterea, gratia per Christum non immeritò censentur. Hoc est præcipuum fundamentum sententiæ Patris Vasquez, quod quam vim habeat, apparebit ex sequentibus, præcipuè sect. 7. num. secundo.

V.
Obj. immo cogitationum congruarum esse speciale Dei beneficium, & gratiam per Christum, cum aquâ dari possit incongrua.

At P. Vasquez, Adamum peccando, cogitationes congruas ad bonum, etiam mortale, sibi & posteris amisisse.

SECTIO QUARTA.

Sententia negans necessariam esse gratiam per Christum ad opus bonum morale.

OPINIONEM gratiæ necessitatem ad omne opus bonum morale stauentem cum totâ suâ probabilitate proposui, ejusque præcipua argumenta dissolvi: restat ergo modò, ut opinionem etiam contrariam, quæ & auctorum numero & argumen-

I.
Contraria sententia & auctoritate & ratione est superior.